منشأ انعقاد ظهور کلام در «تردید در نیت» و «تردید در منوی»

28:22

ببینید مسأله تردید در نیت بحث خیلی خوبی است. و بر میگردد به «ان کان و ان کان». شما میگویید «و اگر» که بهمعنای «ای» است. هر کجا بگویید «اگر و اگر»، «و اگر» دوم یعنی «ای»ی منطقی. یعنی «ای»ای که تردید میاندازد. اما تردیدی است که در شاکله هر دو منافاتی با هم ندارد. شما وقتی میگویید العدد اما زوج او فرد. شما یک قضی□ مردده گفتهاید؟ قضیهای گفتهاید که د آن شک دارید؟ شک ندارید. قطعاً شما در محتوای آن قاطع هستید. چون دارید میگویید العدد ان کان منقسما لمتساوین فزوج قطعاً و العدد و ان کان لاینقسم بمتساویین ففرد قطعاً. شما دو شرطیه قطعیه دارید که با «و ان» آن را عطف کردهاید. «و ان» یعنی «ای». آن هم «ای»ی منفصلهای که در علم شما تردید نمیآورد. دارد در معلوم شما تنویع ایجاد میکند و میگویید آن معلوم من دو نوع است. و الا علم من جزمی و قطعی است. «فالتردید فی المنوی»، شبیهش را در این قضایا دارید؛ یعنی تردید در منوّما است نه در علم ما. علم ما جزمی و قطعی است.

قبلاً عرض کرده بودم که کلمه «واو» و «ای» از ثابتهای منطقی هستند. در اینجا هم هست که اهمیت آن بحثها بیشتر روشن میشود. یک واو زبانی دارید که همه با آن آشنا هستید و متکلم آن را به کار میگیرد. در صدها مورد آن را به کار میبرید. اما یک واوی هم در فضای منطق دارید. یک واو منطقی دارید که الآن رایج شده و میگویند ولی ما در ثابتهای منطقی واو را در چند ثابت به کار میبریم. الآن یکی از آنها رایج شده و میگویند واو منطقی. بلکه واوهای دیگری هم دارید. بحثهای آن جای خودش است. همینطور «ای»هایی دارید؛ «ای» شامل و «ای» غیر شامل. آن چه که من میخواهم عرض کنم این است: آن جایی که «او» ای «ای» میآید، بهنحویکه به اصل نیت شما برمیگردد، تردید در نیت است.

بازبینی #1
ایجاد شده 21 مه 2026 13:07:13 توسط ... .
به روزرسانی شده 21 مه 2026 13:07:36 توسط ... .